

061 001 494

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Datum: 28.05.2010 č. jednací: 06/0534/10

Počet listů:

Počet příloh:

Posudek na magisterskou diplomovou práci Pavla Pokludy CONSTRASTING NEEDS OF GRASSLAND DWELLERS: HABITAT PREFERENCES OF ENDANGERED BEETLES (COLEOPTERA) ON THE POUZDRANY STEPPE

Vypracoval: Doc. RNDr. Pavel Saska, Ph.D., Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., Praha-Ruzyně

Projekt monitoringu střevlíka uherského (*Carabus hungaricus*) sleduji od samého počátku jako oponent projektu financovaného AOPK, práci samotného Pavla Pokludy od jeho bakalářské práce. Jsem potěšen, že původní monitoring „naturového střevlíka“ poskytl Pavlovi Pokludovi příležitost vypracovat magisterskou práci a pod vedením kolegy Čížka vyrůst ve zdatného ekologa.

Předložená magisterská práce je celá psaná v anglickém jazyce a je členěná do dvou částí, každá formou rukopisu vědecké práce. Práce je po formální i obsahové stránce vysoce kvalitní, precizně provedená a tématicky vysoce aktuální, proto lze oprávněně očekávat úspěšné přijetí obou rukopisů do časopisů s mezinárodním dosahem. Výsledky jsou nesmírně zajímavé a jsem přesvědčen, že budou ve vědecké i ochranářské komunitě vysoce ceněné. Kéž by bylo více takových prací!

Vzhledem k charakteru práce jsem přistoupil k vypracování posudku jako k recenzování rukopisů zaslaných do vědeckých časopisů. Doufám, že moje připomínky budou Pavlovi Pokludovi i případným spoluautorům k užítku.

Část první:

Úvod je čtivý, poslední dva odstavce však navrhuji mírně přeformulovat tak, aby více vynikly cíle (např. přesunout poslední větu předposledního odstavce na konec úvodu a oba odstavce spojit). Formulace „This study fills the gap...“ by měla zmizet (funguje jako červený hadr na recenzenta).

Ačkoliv se jedná o rukopis článku, jako úlitbu účelu spisku by bylo vhodné začlenit fotografie studovaných druhů.

Část o majkách navrhuji trochu zkrátit, druhy pak seřadit spíš podle podrodů než podle abecedy. „Zákon“ ve smyslu právního aktu je správně „the act“.

Chápu, že výběr druhů byl definován druhy vyskytujícími se v pastech, ale stálo by za to nějakou informaci o výběru druhů uvést. Byl by vhodný obrázek pasti. Jako milovníka piva by mě zajímalo, jaká značka piva byla použita a jednalo-li se stále o stejný druh.

Čtenář je částečně zmaten nekonzistentností informací ohledně sledovaných druhů. V úvodu je zmiňován i *C. hungaricus*, bližší informace o něm ale v metodách chybí, pak je znovu přítomen v tabulce 1, hovoří se o osmi druzích, ač je analyzováno pouze druhů sedm. Doporučuji toto sjednotit.

Není zcela jasné, jednalo-li se skutečně o capture-recapture (použito pivo). Pokud ne, tak počty odchycených jedinců nejsou abundance. Žádám vysvětlení a názor na to, co zemní pastí vlastně měří.

Není mi úplně jasné, jestli byly testovány proměnné prostředí i biotické na vzájemnou korelaci před vlastní analýzou vlivu na distribuci brouků.

Diskuse je opět čtivá a závěry relevantní a jasně podané.

Část druhá:

Tato část již byla odeslána do Biological Conservation a je to na formální stránce znát. Je mi vlastně trochu záhadou, proč tato část nebyla zařazena jako první. Některé odstavce (úvod, metody, diskuse) jsou totiž téměř totožné s částí první a čtenář tak má vlastně dojem, že toto již někde četl a má pak snahu přeskakovat dál, což je škoda. Před odesláním první části do redakce doporučuji upravit.

Kromě připomínek totožných s první částí bych uvítal mapku rozmístění pastí. V tabulce 1 skutečně není počet *C. hungaricus* uveden, ač je na to v textu odkazováno.

Úroveň angličtiny je celkově dobrá, zejména v první části by však zasloužila zrevidovat (členy, překlady atp.).

Práce pochopitelně přesahuje standard kladený na magisterskou diplomovou práci a proto může být doporučena k obhajobě. Přeji Pavlovi Pokludovi úspěšné pokračování vědecké práce (doufám, že při doktorském studiu) a také hladké a úspěšné recenzní řízení při publikaci výsledků dosažených během bakalářského i magisterského studia. Zároveň bych rád požádal o zaslání separátů.

V Praze 25/5/2010

S pozdravem

Pavel Saska

Posudek na magisterskou diplomovou práci Bc. Pavla Pokludy „Contrasting needs of grassland dwellers: Habitat preferences of endangered beetles (Coleoptera) on the Pouzdrany steppe“

Magisterská práce Pavla Pokludy sestává ze dvou částí – dvou rukopisů sepsaných v angličtině ve struktuře vědeckých článků, a to „Contrasting needs of grassland dwellers: Habitat preferences of endangered flightless beetles (Coleoptera)“ a „Importance of marginal habitats for grassland diversity: Fallows and overgrown tall-grass steppe as key habitats of endangered ground-beetle *Carabus hungaricus* (Coleoptera: Carabidae)“. První rukopis má rozsah 16 stran textu, devět stran seznamu literatury, čtyři tabulky a tři grafy, druhý rukopis má rozsah 14 stran textu, osm stran seznamu literatury, čtyři tabulky a tři grafy. Celá struktura, metodika, obsah příloh a závěry jsou podobné u obou článků, ale skutečně si zaslouží být publikovány samostatně, oba. Druhý rukopis již je odeslán k recenznímu řízení do impaktovaného časopisu, tudíž jeho spoluautoři jsou známi. U druhého článku při budoucím odeslání do časopisu tuším spoluautorství botaniků, neboť analýza stanovištních nároků se opírá hlavně o složení vegetace v okolí použitých zemních pastí.

Oba články lze díky jejich podobnosti hodnotit společně. Jsou psány vyspělým standardním stylem ekologického vědeckého článku, téměř bezchybnou angličtinou a se slušnou typografickou úpravou. Úvod věcně a výstižně uvádí do dané problematiky stanovištních nároků vzácných stepních nelétavých brouků, metody se kromě popisu místa studia a metod sběru dat zabývají dosud známými nároky studovaných druhů, výsledky stručně popisují rozsáhlá data a analýzy uvedené v tabulkách a grafech. Diskuse pak sumarizuje nově zjištěné podrobné nároky na stanoviště jednotlivých druhů brouků, ale také podrobně jmenuje srozumitelné návrhy na management zkoumaného chráněného území a podobných ploch, aby se zachovala jejich vnitřní rozmanitost. Autor získal za své prezentace týkající se tématu diplomové práce nejedno ocenění na konferencích Zoologické dny.

Autor si je při analýzách a interpretacích výsledků vědom takových jindy zanedbávaných skutečností, jako že vysvětlující proměnné jsou vzájemně vysoce korelované (a počítá mezi nimi neparametrické korelace); že statistické rozdílů s pravděpodobnostmi mezi 0,05 a 0,01 jsou jen okrajově významné; do první práce nezahrnuje druhy s velmi malým počtem odchycených jedinců, i když by se tam tématicky hodily (jako majka fialová); je si vědom, že

proměškal začátek aktivity některých časně jarních druhů apod.

Taková dokonalá práce může v oponentovi vyvolat pocit marnosti či zbytečnosti následovaný záchvatem vzteku vyústující v hledání alespoň nějakých drobných prohřešků, za které by mohl autora diplomové práce roztrhat na kousky.

A skutečně, najdou se drobné typografické prohřešky, z nichž lze zmínit ponechávání čísla na konci řádku odděleně od fyzikální jednotky a ponechání jednopísmenné zkratky rodu odděleně od druhového jména, silné orámování tabulek, nezarovnání sloupců smíšených kladných a záporných desetinných čísel podle desetinné tečky, takže se opile krouť. Autorovi je nutné důrazně vtlouci do hlavy, že popisy ke grafům patří pod obrázky, rámeček kolem celého grafu se má vypustit, stejně jako horní titulek grafu, ačkoli jak Excel, tak Statistica tyto prvky implicitně nabízejí.

Věcnější mou připomínkou je, že v hlavičkách některých tabulek je uveden nadpis „coefficient“, aniž by bylo vysvětleno, o jaká čísla vlastně jde. Prosím vysvětlit a doplnit při revizi.

Dále prosím o zodpovězení či pokus o něj na dvě otázky, i když jejich náplň není přesně integrální součástí článků: 1) Proč kozlíčky rodu *Dorcadion* nacházíme především na udusanych pěšinách i uježděných cestách? Lezou snad ve skutečnosti více v trávě, ale my si jich tam nevšimneme, anebo ty cesty mají skutečně rádi? 2) Zjistil autor přece jen něco o hostitelích majek na sledovaných stanovištích?

Zvláštní je, že všechna data pro oba články byla sbírána v roce 2006. Co dělal autor od té doby, tedy během svého magisterského studia? Víme to z katedrových seminářů: značil brouky brusku a počítal je pomocí zpětných odchyť. Tyto výzkumy nejsou v předložené magisterské práci využity. Jsou tam podrobně rozebraná data z bakalářské práce. Požadují přesvědčivé vysvětlení pro tento postup.

Protože se téma předložené magisterské práce přece jen částečně věnuje cílům podle zadání práce, kde byl uveden název „Ekologie střevlíka *Carabus hungaricus*“, doporučuji předloženou dvojitou práci k obhajobě, k získání jednoho titulu magistr a na základě všeobecné skvělosti uvedené na začátku posudku navrhuji klasifikovat práci stupněm výborně.

V Českých Budějovicích 29. 5. 2010

doc. RNDr. Oldřich Nedvěd, CSc.